

Hvað með þau lyf sem ég tek nú þegar?

Það er möguleiki að þú takir lyf nú þegar við öðrum einkennum eða fáir uppáskrifað nýtt lyf til að hjálpa þér að vinna á þeim einkennum sem þú finnur nú fyrir. Slík lyf gætu verið til inntöku eða gefin með öðrum hætti, svo sem með stungu.

Fjölyfjameðferð getur valdið aukaverkunum og því er mikilvægt að nefna öll þau lyf sem þú tekur nú þegar við lækni eða lyfjafræðing áður en nýrri meðferð er bætt við.

Á hvaða stuðningi gæti ég þurft að halda?

Sá stuðningur sem þér er veittur gæti tengst þeim undirliggjandi sjúkdómi sem veldur slefmynduninni.

Þér gæti staðið til boða:

- **Regluleg iðjubjálfun** til að hjálpa þér að styrkja þá vöðva í andliti og munni sem stjórna slefmynduninni.
- **Stoðtæki** svo sem spelkur eða sérsniðinn tannlækningabúnaður til að aðstoða við varalokun, staðsetningu á tungu og kyngingar.
- **Talbjálfun** til að bæta kjálkastöðugleika og lokun, hreyfigetu, styrk og staðsetningu tungunnar, varalokun og fleira.

Meðferðarskema

- Fylgdu þeim leiðbeiningum gaumgæfilega sem meðferðaraðilar gefa þér. Ef eitthvað er óljóst, skaltu hafa samband og óska eftir frekari útskýringum.

- Ekki draga neinar ályktanir.
- Ef þú hefur áhyggjur af meðferðinni þinni skaltu ræða það við meðferðaraðila þína.

Góð samskipti

- Deildu meðferðarskemanu þínu með öllum þeim meðferðaraðilum sem tengjast þér.
- Ef þú vilt vita meira um lyfjameðferðina þína skaltu spyrja lækni eða lyfjafræðing.
- Láttu meðferðaraðila þína vita ef þér finnst meðferðin þín ekki ná tilsettum árangri.
- **Láttu meðferðaraðilan vita um leið og þú finnur fyrir aukaverkunum af meðferðinni. Tilkynntu allar aukaverkanir sem þú finnur fyrir til Lyfjastofnunar, www.lyfjastofnun.is**

Leitastu eftir stuðningi

- Fáðu aðstoð frá sjúklingasamtökum og þínum nánustu vinum og fjölskyldu.

Williams & Halls
Reykjavíkurvegur 62
220 Hafnarfjörður
wh.is

Sialorrhea

Upplýsingar fyrir fólk með langvinnt aukið munnvatnsrennsli

Framleitt af Williams & Halls í samstarfi við Merz Pharma GmbH

Hvað er sialorrhea?

Sialorrhea eða langvinnt aukið munnvatnsrennsli er hugtak sem notað er til að lýsa slefmyndun eða ofmyndun á munnvatni sem þú hefur ekki stjórn á. Þessu getur fylgt varaburrkur, rof á húð, vond lykt og sýkingar í munni. Slefmyndun getur haft áhrif á svefn þinn eða röddina og breytt henni eða gert þig óskýra/n í tali. Sialorrhea getur dregið úr lífsgæðum þínum. Þú gætir upplifað skömm og sumum finnst gjarnan erfitt að umgangast annað fólk. Alvarleg sialorrhea gæti valdið vökvatapi eða köfnun. Þú ert ekki ein/n, margir fullorðnir einstaklingar eru taldir þjást af sialorrhea.

Hvað getur valdið sialorrhea?

Aukið munnvatnsrennsli þýðir ekki endilega að munnvatnsframleiðslan sé meiri nú en áður - sér í lagi ef vandamálið er viðvarandi. Aukið munnvatnsrennsli getur einnig stafað af minnkuðum útskilnaði á munnvatni, svo sem vegna kyngingarörðugleika og vangetu til að halda munnvatni í munni.

Eftir fjögurra ára aldur er algengast að aukin munnvatnsframleiðsla stafi af taugakvillum, svo sem heilablóðfalli, hreyfitaugahrörnun, parkinsonsjúkdómi og heilalömun (e. cerebral palsy), sem geta valdið slappleika í andlits- og munnvöðvum. Þessi vöðvaslappleiki getur valdið kyngingarörðugleikum og/eða erfiðleikum við að loka munnum nægilega. Aðrar orsakir sialorrhea eru bólgur í munnslímhúð sem geta orðið vegna aukaverkana af lyfjum en bólgurnar valda þykkingu á munnvatni.

Í hverju felst meðferðin?

Það veltur á alvarleika og ástæðum slefmyndunarinnar hvernig hún er meðhöndluð, auk þeirra áhrifa sem hún hefur á lífsgæði þín.

Þær starfsstéttir sem gætu komið að meðhöndlun þinni eru:

- Talmeinafræðingar
- Sjúkraþjálfarar
- Taugalæknar
- Sérfræðingar í parkinsonsjúkdómi
- Háls-, nef- og eyrnalæknar
- Skurðlæknar sem sérhæfa sig í hálsi og höfði
- Tannlæknar og sérfræðingar í tannréttingum

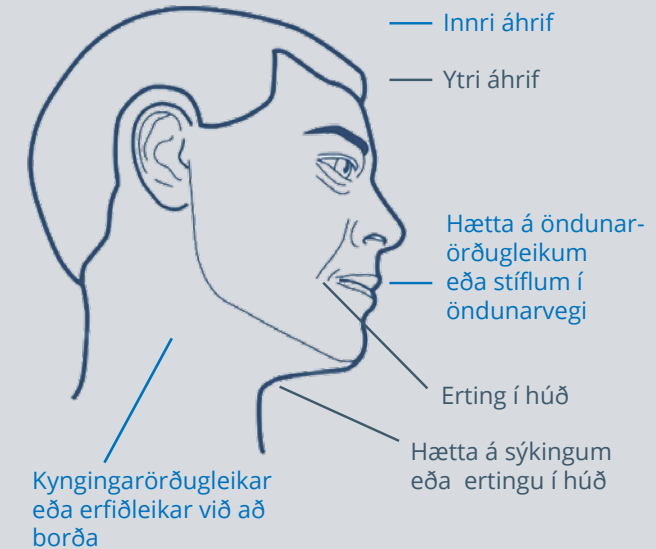
Hafðu samband við meðferðaraðila ef þú vilt vita meira um það hvernig þessir sérfræðingar geta aðstoðað þig.

Eftir ítarlega skoðun ætti teymið þitt, í sam- einingu við þig og þína umönnunaraðila, að sníða meðferðarskema sem hentar þér.

Hefja má meðferð við slefmyndun með einföldum hætti sem þarf ekki að innihalda lyfjameðferð, svo sem með hálskraga eða hjólastól sem vísar höfðinu aftur til að bæta líkamsstöðu, talþjálfun, munnfylgihlutum, kyngingaráminningum eða sogtækjum.

Aðrar mögulegar meðferðir eru:

- **Andkólnvirk lyf** - til að draga úr munnvatnsmagni
- **Bótúlínum toxin** - til að draga úr munnvatnsmyndun
- **Geislameðferð** - til að stöðva framleiðslu í munnvatnskirtlum
- **Skurðaðgerð** - til að loka fyrir eða fjarlægja munnvatnskirtla eða til að stöðva taugaboð sem send eru í munnvatnskirtlana

Hvernig fæ ég sem mest út úr læknisheimsókninni?

Að taka umönnunaraðila eða fjölskyldumeðlim með þér í læknistíma getur hjálpað mikið.

Hér eru nokkrar hugmyndir um það hvað mætti ræða við meðferðaraðila til að fá sem mest út úr tímanum:

- Reyndu að raða einkennum þínum og framförum á skala. Dæmi um slíkt væri að nota töluskalann 0-10, þar sem algjört brotthvarf einkenna væri 0 en 10 versta mögulega ástand. Hugsaðu um þitt daglega ástand, hvað þú getur ekki gert og hvað þú myndir vilja geta gert m.t.t. slefmyndunar.

- Spurðu spurninga.
- Skráðu allt hjá þér.